

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΥΛΑΙΑΣ-ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ, ΧΟΡΤΙΑΤΗ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2021

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ)

A1 α 1. Σ (πολιτικήν γάρ...μέρος πολεμική)

2. Σ (Ζεύς... πᾶν)

3. Λ (ὡς αἱ τέχναι...δημιουργοί)

β 1. αὐτῶν = αναφέρεται στη λέξη θηρίων

2. οὕτω = αναφέρεται στη φράση ὡς αἱ τέχναι νενέμνται

B1 πολιτική αρετή = αιδώς + δική. Οι συγκεκριμένοι ὅροι ἔπρεπε να αναλυθοῦν σύμφωνα με τὸ βοήθημα και τὰ ερμηνευτικά σχόλια του βιβλίου. Λειτουργία: αποτελοῦν συνεκτικούς δεσμούς μεταξύ των πολιτῶν, εξασφαλίζουν τὴ συνεργασία, αἰροῦν τον ατομικισμό, προωθοῦν τὴν εἰρήνη, τὴν πρόοδο και τὴν κοινωνική αρμονία/ευημερία. Για αναλυτικότερη απάντηση δείτε στο βοήθημα.

B2 γλωσσικές επιλογές

Χρήση προστακτικής ἐγκλίσης: μετεχόντων, θές = δηλώνεται ἡ ἀναγκαιότητα τῆς ἐπιβολῆς ποινῆς στον ἀδικο

Χρήση υποθετικού λόγου: Ου γάρ ἂν γένοιτο..εἰ ὀλίγοι μετέχοιεν = υποθετικός λόγος τῆς ἀπλῆς σκέψης του λέγοντος, με τον οποίο ξεκαθαρίζεται ὅτι δε θα μπορούσαν να υπάρξουν οργανωμένες κοινωνίες χωρίς τὴν πολιτική αρετή.

ὥσπερ ἄλλων τεχνῶν: με τὴν ἀναλογία αὐτὴ δηλώνεται ὅτι ἡ πολιτική αρετὴ ΔΕΝ μπορεί να μοιραστεῖ ὅπως οἱ ἄλλες τέχνες

ως νόσον πόλεως: ο άδικος παρομοιάζεται με αρρώστια για την πόλη, αφού μπορεί να την καταστρέψει

παντες - όλιγοι = αντίθεση, που δηλώνει ότι όλοι ανεξαιρέτως πρέπει να έχουν μερίδιο στην αρετή

Η αυστηρότητα της ποινής δικαιολογείται από το γεγονός ότι και ένας άδικος άνθρωπος αρκεί, για να διαταράξει με τη συμπεριφορά του την κοινωνική αρμονία και να καταστρέψει το οικοδόμημα της πόλης - κράτους. Η αυστηρότητα, που επιβάλλει ακόμη και τη θανατική ποινή στον άδικο, σχετίζεται με την προστασία του κοινωνικού συνόλου, το οποίο υπερτερεί έναντι του ατόμου. Τέλος, η επιβολή της ποινής αποδεικνύει την πίστη του σοφιστή ότι η αρετή δεν είναι έμφυτη στον άνθρωπο, αλλά αποτελεί μία δυνατότητα την οποία οφείλει να καλλιεργήσει εάν θέλει να ενταχθεί στο κοινωνικό σύνολο.

B3 1. Λ. 2. Λ, 3. Σ, 4.Σ, 5 Λ

B4 α. 1 ε, 2 γ, 3 στ., 4ζ, 5 η, 6 α

β. Οι πολιτικοί συχνά διαφθείρονται από την εξουσία και το χρήμα.

Ο άνθρωπος είναι δημιουργός της μοίρας του

B5 Ο Καλλικλής κατακρίνει τους θετούς νόμους των ανθρώπινων κοινωνιών, θεωρώντας πως τίθενται από τους πολλούς, αδύνατους και λιγότερο ικανούς πολίτες, για να υπερασπιστούν τα δικά τους συμφέροντα και να περιορίσουν τους πιο ισχυρούς και ικανούς, ενώ η φύση προστάζει να κυριαρχεί το δίκαιο του ισχυρού, όπως συμβαίνει στο ζωικό βασίλειο.

Θ Πρωταγόρας, σύμφωνα με το δοθέν χωρίο, δε συμφωνεί με τη συγκεκριμένη άποψη, αφού θεωρεί ότι η αρχική έλλειψη της πολιτικής αρετής και κατά συνέπεια του νόμου οδηγεί στην αναρχία, την αδικία, τη διάλυση των κοινωνιών και κατ' επέκταση στον αλληλοσκοτωμό και τον αφανισμό του ανθρώπινου γένους. Η παροχή της πολιτικής αρετής στους ανθρώπους και η δυνατότητα δημιουργίας νομοθεσίας εξασφάλισε την τελική επιβίωση αλλά και την ευημερία των ανθρώπων.